

ÜLEVAADE JÕULULAVASTUSTEST I Vaatomata keerulistele oludele toovad teatrid üle Eesti lavale hulga jõululavastusi

Kuigi kultuuriasutustel on koroonapandeemia tõttu palju ebakindlust iga järgmise nädala või päeva ees, toob või on juba toonud paljud teatrid lavale ka jõululavastusi. Järgnevalt väike ülevaade neist.

Mitmeid lavastusi mängitakse edasi ka jõulujärgsel ajal, osa lavastustest on juba vanad tuttavad. Nii jõuab taas [Rahvusoper Estonias](#) taas lavale igihaljas "Pähklipureja" ja Ugalas "Tuhkatriinu". Uutest lavastustest jõuab publiku ette näiteks [Rakvere teatris](#) Andrus Kivirähki menuki põhjal valminud "Sirli, Siim ja saladused".

28. novembrist 27. detsembrini **Piip ja Tuut Mängumajas „Piip ja Tuut piparköögis“**

Etendus nagu kokasaade, mille käigus tutvustatakse piparkoogi ajalugu, eksootiliste maitseainete ja kodumaiste koostisosade päritolu, tehakse trikke ja lauldakse, nagu köögis ikka, sest toit peab valmima hea tuju ja hea hooga. Etenduse jooksul sünnib vaatajate silme all ehe piparkoogitaigen ja lõpuks saavad ka piparkoogid ahjuküpsiks ning sobivad maitstagi, kui just kõrbema ei lähe, sest paar korda on sedamoodi juhtunud, et Piip ja Tuut unustasid end koos vaatajatega lustima ja alles kõrbelõhn tuletas meelde, et keegi peaks ka ahjul silma peal hoidma. Loe lähemalt siit.

28. novembrist 29. detsembrini **„Pähklipureja“** [Rahvusoper Estonia teatrisaalis](#)

Ka kõige võimatamad unenäod muutuvad imekauniks ja ahvatlevaks reaalsuseks. Tšaikovski kaunis muusika viib vaataja koos Klaraga maiustuste, Hiirekuninga, mängusõdurite, lendavate kokkade, hiiglasliku jõulupuu, jõuluõhtu ja tantsu võlumaailma. Tšaikovski „Pähklipureja“ on helilooja tuntumaid ja armastatumaid teoseid, mille muusika on inspireerinud paljusid koreograafe jutustama tantsukeeles E. T. A. Hoffmanni ja Alexandre Dumas' sen. värvikat jõulumuinasjuttu. Loe lähemalt siit.

29. novembrist 20. detsembrini **Eesti Noorsooteatri** Ferdinandi saalis **„Jääpüük“**

Loo tegelasteks on kaks venda, õde ja vanaisa. Lapsed on kasvanud suureks, peaaegu täis kasvanud, ja tuleb vastu võtta otsus, mida teha vanaisa koduga. Õe ja vendade nägemused lähevad lahku. Maja katus laguneb, aga samas seob neid selle

epl.delfi.ee

05.12.2020 09:00

Kristi Helme

31000

Ugala teater

Endla teater

Rahvusoper Estonia

Estonia teater

Noorsooteater

Vene Teater

Rakvere Teatrimaja

Kuressaare Teater

Teater

kohaga palju imelist, eriti üks talvine seiklus. Minek omapäi jääle, et sügavast merest sikutiga suuri kalu kätte saada, nagu vanaisa räägitud pöörastes kalamehelugudes. Meie ees rullub lahti talvine seiklus, mis lapselikust uudishimust tõukudes jõuab välja tõsise katsumuseni ning jääb seiklejaid saatma kogu eluks.

Loe lähemalt siit.

29. novembrist 15. detsembrini **Viljandi Laste- ja Noorteteatri REKY „Nuusikhiirte jõulud“ üle Eesti**

Muinasjutulise jõululavastuse idee autor on kuueaastane Krete Paldra. Armas lugu sellest, millisena kujutab hiirekeste jõule ette väike tüdruk. Loo peategelasteks on hiirepere, kus pisike hiirepreili hirmsasti päkapikke ja jõule ootab. Loomulikult on jõululoos oma osa ka päkapikul, ulakal rotipoisil ja hamster Hamsul. Mõnus jõuluootus on see, mis etenduselt koju minnes kaasa võetakse.

Loe lähemalt siit.

1.–19. detsembrini **„Kelder“ Kellerteatris**

Kõik teavad, et kelder on üks müstiline paik kuhu koguneb vanu asju ning mälestusi. Alati on seal midagi põnevat leida ja vahel on natuke hirmus ka. Vähesed teavad aga, et ühes ülisalajases keldris asub Jõuluvanade Kool. See ennekuulmatu lugu räägibki ühest vaprast päkapikust, kes on otsustanud saada jõuluvanaks. Selleks tuleb tuleb tal läbida keeruline eksam ja seista silmitsi Jõuluvanade kooli kohutava ülemvaimuga.

Loe lähemalt siit.

3.–6. detsembrini **Võru Kandle** suures saalis **MTÜ Müüdnud Naeru „Vaibaaluste piparkoogist köök“**

Kas Sa mäletad veel krutskeid täis vaibaaluseid Hippi ja Hoppi? Lastele ja peredele mõeldud jõulumeeleolus lavalooos asuvad kaks vaibaalust tolmurulli ja krutskivenda Hip ja Hop askeldama ning trikke välja mõtlema hubases Jõulumemme ja tädi Tuhvlitruhvli aroome täis jõuluköögis. Teatavasti on aga vaibaaluste mõttemaailm siiralt lühike ja tänu nende tegevusele toimub köögis palju segast ning mitmed jõuluroad ei maitse enam nii nagu nad peaksid. Lõpuks leitakse aga õige pipratera ning piparkoogid saavad ahjus küpsedes kohe päris-päris head. Lavastuses valmistatakse päriselt süüa ning õpetatakse lastele selgeks ka mõned magusad retseptid.

Loe lähemalt siit.

3.–30. detsembrini **„Kes on punamütsike“** Kuressaare Teatris

Loomulikult me teame kõik seda lugu väikesest punase mütsiga tüdrukust, kes kohtus teel vanaema juurde mitte just kõige humaansemaid plaane pidava hundiga. Niisiis, Punamütsike, kas Charles Perrault moodi, vendade Grimmide kirjutatud kujul või mingem hoopis 12. sajandi tagusesse Kesk-Euroopasse, mis

arvatakse Punamütsikese loo sünnipaigaks olevat. Vahele ei saa jätta ka Hiinat, kus see lugu sadu aastaid omal kujul inimesi köitnud on. Erinevad variatsioonid tuntud loost, mida ka paljud 19. ja 20. sajandi klassikud omal moel analüüsida proovinud. Ka meie võtame selle ammu tuntud loo uuesti vaagida, et kes see Punamütsike oli, kes keda ikka ära süüa tahtis ja mismoodi see lugu tänapäevaseks välja paista võiks. Igatahes Punamütsike tuleb kõigepealt ülesse otsida, koos teiega, hea [teatripublik](#).

Loe lähemalt siit.

4.–31. detsembrini „Pähklipureja“ Vene Teatris

E.T.A. Hoffmanni samanimeline jutustus avaldati esmakordselt 1816. aastal ja tänapäeval on see maailma üks tuntumaid muinaslugusid. Peategelane, väike tüdruk Marie, saab jõuluringiks pähkleid purustava mänguasja Pähklipureja. Tüdruk aimab, et see nukk kannab endas kummalist saladust. Lootes saladusele jälile jõuda, suundub ta võlumaailma, kus segunevad reaalsus ja fantaasia ... Imed juhtuvad siis, kui neisse kogu südamest usutakse. [Vene Teater](#) kutsub lapsi ja täiskasvanuid etendusele „Pähklipureja“, et uskuda üheskoos imedesse.

Loe lähemalt siit.

4.–20. detsembrini [OMA](#)sirkuse „Tuhande silmaga jumal“

OMAaasalis

Rongkäik viib meid kohta, mis eksisteerib ainult meie peas. Reaalsus jääb kaugele maha, see meid üldse ei huvita. „Tuhande silmaga jumal“ on teos, millel pole meie maailmaga mingit pistmist, selle kõik jätame ukse taha. Loogika on mõttetü, tule ja naudi sõitu! Tsirkusežanritest saab nautida elektrilist hiina masti, valssi saksa rattal, hullumist õhukangal ja lendlevaid trapetsi duosid.

Loe lähemalt siit.

4.–20. detsembrini [Eesti Noorsooteatri](#) [Nukukunstimuuseumis](#) „Jõulurännak kõige pisematele“

Jõulumemm kutsub kõige pisemaid endaga koos [Nukuteatrimuuseumisse](#) imelisele jõulurännakule. Pooletunnisel rännakul läbi jõuluehteis muuseumi kohtutakse ühe hiigelsuure ja paljude väikeste tegelastega, ehitatakse lumelinna, meisterdatakse jõuluehteid ja jutustatakse jõululugusid.

Loe lähemalt siit.

5.–6. detsembrini [Vene Kultuurikeskuses](#) [Vene Nukuteatri](#) „Hellake“

Meil on alati väga hea meel, kui saame midagi kingituseks. Aga sageli me ei mõtle sellest, et meie kõrval on alati neid, kes pole kunagi kingitust saanud. Nii hea, kui sul on sõbrad, kes aitavad sellest olukorrast pääsetee leida. Lavastuse peategelane teeb õnnelikuks neid, kes tema kõrval on. Ta tõestab, et kõige suurem

võluvägi maailmas on sõprus.
Loe lähemalt siit.

6.–12. detsembrini „Kivi kotti“ Teoteatris

Jumid on vahvad loodusvaimud, kes elavad maa all ning kannavad hoolet kivide, mulla ja kristallide eest. Nende ainsad vaenlased on mutid ning kõik, mis jõuab nendeni maa pealt on kõlbmatu ja kahtlane. Aga ühel päeval prantsatab läbi nende katuse päkapikk. Jumid pole kunagi näinud päkapikke ega tea ka midagi jõuludest. Mida selle imeliku kirevas riides olevusega peale hakata? Ühiselt otsustatakse, et päkapikust peab ka jumi saama, aga päkapikk Järdal on hoopis teised plaanid. Teda ootavad ju jõuluvana ja päkapikupere ning tal pole vähimatki tahtmist eluks ajaks maa alla mulda ja kive kärutama jääda.

Loe lähemalt siit.

8. detsembril Rahvusooperis Estonia „Sipsik ja vana aja asjad“

Eno Raua jutustuse lõpus tabab Sipsik end mõttelt, et Anu ei pruugi suureks kasvades enam tahta temaga mängida ... suured ju millegipärast ei mängi nukkudega. Ta palub Anu, et too teda ei unustaks ega minema viskaks. Kõige parem oleks, kui Anu Sipsiku tühja kingakarpi paneks, et päris suure tüdrukuna teda taas välja võtta ja nende ühiseid seiklusi meelde tuletada. Jõuludeks tulevad suureks sirgunud Anu ja Mart oma lapsepõlvekoju. Pööningult leiavad nad vanade asjade hulgast oma kalli Sipsiku. Sellest taaskohtumisest algab meie lavastus ja mäng!

Loe lähemalt siit.

8. detsembril „Tuhkatriinu“ Ugala teatri suures saalis

Kes meist ei teaks Tuhkatriinu lugu? Võib-olla mõni laps veel ei tea, kuid kindlasti on palju neid, kes seda lugu ikka ja jälle kogeda tahavad. Tulge siis meiega kaasa! Rändame unistusteilma, otsime üles muinasjutumaa ja vaatame, kas seal elavad endiselt kuningad ja printsid, võlurid ja haldjad ning kas armastus ja headus saavad ikka ahnuse ja kadeduse üle võidu.

Loe lähemalt siit.

9.–12. detsembrini Rahvusooper Estonia teatrisaalis „Alice Imedemaal“

Päikeseloojangul jooksevad Alice ja ta sõber ühe kauni vana linna tänavail. Nad seisatavad vana vildaka ukse ees. Sisse astudes mõistavad nad, et asuvad mahajäetud teatris ning asuvad avanevat müstilist maailma huviga avastama. Laval näeb Alice tolmuste dekoratsioonide ja tööriistade vahel näidendi käsikirja, mille pealkiri on „Alice Imedemaal“. Korraga kuuleb ta imelikke hääli ning märkab lava tagaosas põgenevat varju ...

Fantaasiarohke ja rikkalike multimeediaefektidega ballett valmis 2017. aastal San Carlo Teatril. Koreograaf Gianluca Schiavoni

ühendab oma lavastuses vaatamängulisuse, värvika tantsukunsti ja Lewis Carrolli armastatud jutustuse.

Loe lähemalt siit.

9.–19. detsembrini „**Sirli, Siim ja saladused**“ [Rakvere Teatri](#) suures saalis

Andrus Kivirähki tuntud lasteraamatul põhinev lavastus viib meid rändama kõige sügavamate unistuste maailmadesse, kus kõik on võimalik. Nende tagurpidi maailmad näitavad meile, et ka igapäevaelus on kõik võimalik! Tuleb unistada, tuleb uskuda, tuleb elada! Pärast etendust on oodata jõuluvana, samuti rõõmustavad koridorides ja [teatrikohvikus](#) lapsi värvikad ja kaasamõtlemist pakkuvad lastenäitused.

Loe lähemalt siit.

10.–21. detsembrini [Endla teatri](#) suures saalis „**Härra Huu**“

Kui metsas oks praksatab, on see härra Huu. Kui voodi all miski liigutab, on see härra Huu. Kui öösel miski tatsutab ja patsutab ja köögis matsutab, on see ikka seesama härra mustkuub, hirmus härra Huu.

Loe lähemalt siit.

10.–19. detsembrini [Eesti Rahva Muuseumi](#) [teatrisaalis](#) „**Kuidas Prõmm ja Nehh jõulud tegid**“

Kaugel-kaugel paksus laanes oma väikeses hütis elavad üheskoos õde-venda Prõmm ja Nehh, kelle päevad mööduvad üsna üksluiselt – kas kakeldes, unistades või magades. Ja kuna kütta, koristada ega süüa teha kumbki laanetegelastest ei viitsi, on nende tuju tihti pahur ja meel mõru. Kõik hakkab aga muutuma, kui ühel päeval koputab uksele külaline, kelle ootamatu ettepanek kogu senise elu pea peale pöörab ... Tule vaatama lustakat ja hoogsat laste jõuluetendust, kus saad osa päris jõuluimest ja kohtud ehtsa Jõuluvana ning päkapikkudega!

Loe lähemalt siit.

13.–25. detsembrini [Vene Kultuurikeskuses](#) [Vene Nukuteatri](#) „**Lumemöldrite saladus**“

Selle muinasjutu autor on suurepärase eesti poeet ja kirjanik Kalju Kangur. Timbu-Limbu on väike nukk, kes elab kasetohust lossis. Emad ja vanaemad mäletavad väga hästi pisikesi nukke rahvariites ja jonnipunne, kellega nad mängisid oma lapsepõlves. Nüüdisaja lastel on ka karukesi ja üleskeeratavaid koerakesi, kuigi kummist neegripoisse võib kohata väga harva. Tol ajal aga, 1969. aastal, püüdis kogu see mänguseltskond mõista, miks talv on juba käes, aga lumi on tulemata ... Tulge meie etendusele ja püüdke koos meiega põhjused leida.

Loe lähemalt siit.

14.–26. detsembrini Teatribussi "**Triin ja päkapikk**" Teatri Kodus
Lugu Triinust, kes on 2. klassi tüdruk ja kes on väga ulakas, koerust täis ning sõnakuulmatu. Ta ei usu päkapikke ega Jõuluvana. Jõulude eel on Triin vanaisa juures ja ta otsustab Päkapikule lõksu üles seada. Ta kohtubki Päkapikuga, kes aitab tal koos laste abiga heaks ja hoolivaks tüdrukuks muutuda.
Loe lähemalt siit.

15.–30. detsembrini talvekontsert „**Hoidke armastust**“ Vene Teatri suures saalis
Kontsert-etendus, mis keskendub kõige olulisemale – armastusele. Kontserdikavas on erinevate põlvkondade lemmiklaulud armastusest: alates lauludest «Voolavad ojad» («Журчат ручьи»), «Ma joonistan sind» («Я тебя рисую») ning lõpetades Zemfira ja Konstantin Meladze lugudega. Kontserdi lavastaja Artjom Garejev ja muusikaline kujundaja, meie teatri muusikaala juhataja Aleksandr Žedeljov on kokku pannud kava, mis loodetavasti aitab vaatajatel unustada igapäeva probleemid ja argitoimetused, nautida kaunist muusikat ning vaikselt kaasagi laulda. Muusikaliste numbrite kõrval rikastavad kontsert-etendust südamlikud lood ja meenutused. Räägime meid ümbritsevast maailmast, mis on pidevas muutumises ja sellest, kui tähtis on mitte ära unustada kõige olulisemat.
Loe lähemalt siit.

17.–20. detsembrini Rahvusooper Estonia **kammersaalis** „**Punamütsike**“
Mis juhtub siis, kui Hunt ei tulegi? Mis siis, kui Punamütsike on hea laps, kes ema sõna kuulab ja läheb otse vanaema juurde? Mis siis, kui vanaema ei ole haige, vaid rõõmus ja kraps? Mis siis, kui kedagi ära ei sööda ja keegi päästmist ei vaja? Mis siis, kui iga päev võib kooki süüa ja limonaadi juua? Mis siis, kui kõik on ilus ja hea? Näitlejad reisivad mööda ilma ringi ja mängivad päev päeva järel vana muinasjuttu Punamütsikesest. Ühel päeval otsustavad nad panna Hundi kohvrissi kinni ja mängida nii, et mitte midagi hirmsat ei juhtu. Aga päris nii lihtsalt see ei lähe, sest muinasjutul on omad reeglid.
Loe lähemalt siit.

19.–20. detsembrini „**Sussid püsti!**“ **Teoteatris**
Kolm päeva on jäänud kauaoodatud jõuludeni. Kõik laste kirjad on läbi loetud, kingitused kenasti pakitud, kommikotid sorteeritud. Tundub, et justkui kõik on korras, aga ühel hämaral õhtutunnil avastab sussipäkapikk Sula, et kingituste laos liigub keegi ringi. Hirmuga jookseb ta teisi äratama, et kahtlane tegelane üheskoos kinni püüda. Koos unesegase Hiiega tagasi jõudes, avastavad päkapikud, et öine külaline on juba jõudnud kaduda, jättes endast maha lõhkirebitud kingipaberid. Kahtlused keerutavad

päkapikuperes tüli üles ja tundub, et jõuludel on sel aastal kibe maitse juures. Miks on paberid katki ja kes kole elukas on selle hävitava töö taga? Viimases hädas kutsutakse appi härjapõlvlane Pääru, kes muidu ise on oma riugastega päkapikkudele korduvalt pinnuks silmas olnud. Põnev jõuludetektiivikas lahendab kahtlase juhtumi viimasel hetkel ja loob alguse uueks sõpruseks.

Loe lähemalt siit.

19.–31. detsembrini **Vene Kultuurikeskuses Vene Nukuteatri** „**Uut aastat oodanud jänes**“

Heldimapanev nukuetendus kõige väiksematele vaatajatele. Mis te arvate, kas jõuluvana tuleb külastama aastavahetusel vaid väikeseid lapsi? Või saavad ka karukesed, oravakesed ja hiirekesed temalt kingitusi? Just sellest antud etendus jutustabki. Lapsed näevad südamlikku metsalugu loomakestest ja saavad suhelda jõuluvanaga.

Loe lähemalt siit.

24. detsembril **Vene Kultuurikeskuses Vene Nukuteatri** „**Härmas lugu**“

Selles etenduses on vanaisa Morozko Metsa Hing, kes oskab teha kõikvõimalikke imeasju. Räägime veel sellest, et headus võidab alati kurjuse üle.

Loe lähemalt siit.

26.–27. detsembrini **Vene Kultuurikeskuses Vene Nukuteatri** „**Pöial-Liisi**“

„Elas kord üks naine ja nii tahtis ta lapse saada, aga kust sa teda võtad? Siirdus ta siis nõiaeide juurde ...“ Nii alustab suure muinasjutuvestja Hans Christian Anderseni kunstmuinasjutt – „Pöial-Liisi“. Jutu süžee areneb tormiliselt, nagu tembukas Tuul. Kõik muutub Pöial-Liisi saatuses. Tema teel ta kohtub palju head ja halba ... Ja samal hetkel, kui meie kangelanna teeb midagi head, siis kohe kõik muutub paremaks. Kui päästad teist, siis päästad ennast!

Loe lähemalt siit.